

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE DĚTSKÝCH SKUPIN ČÁP

Zkrácená verze

Plán výchovy a péče (dále jen PVP) je platný od 1. 2. 2020

Aktualizace k 1. 6. 2022

Milí rodiče, v tomto dokumentu se seznámíte s plánem výchovy a péče v DS ČÁP, jedná se o stručné PVP. Kompletní PVP je k nahlédnutí v šatnách dětských skupin. Plán výchovy a péče je rozdělen do dvou částí – konceptní a obsahové.

KONCEPČNÍ ČÁST

Naší vizí je nabídnout dětem takové prostředí a péči, které jim pomůže snáz najít svou cestu lesem života. Při naplňování této vize se opíráme o moudrost ČÁPA, resp. přírody a o hodnoty na kterých je naše práce založena: **NASLOUCHÁNÍ, LÁSKA, HARMONIE, KOMUNIKACE, POCHOPENÍ, SOUNÁLEŽITOST, VSTRÍCNOST, EMPATIE, ÚCTA a ZODPOVĚDNOST.**

Prostory dětských skupin splňují požadavky ze zákona 247/2014 Sb. o poskytování služeb péče o děti v dětské skupině.

Principy dětských skupin ČÁP

- Cílem naší péče je všestranný rozvoj dítěte s důrazem na prohloubení jeho vztahu k životnímu prostředí. Dítě je přátelsky v rámci jasných pravidel provázeno dnem, programem a aktivitami.
- Pobyť v přírodě přináší prostor jak pro volnou hru, tak pro relaxaci, zklidnění, ukotvení a regeneraci. Proto pravidelně trávíme s dětmi několik hodin denně venku.
- Přímý projev místo umělého: skutečný svět, skutečný kontakt a skuteční lidé jsou pro výchovu dítěte přirozenější a přívětivější než sebelepší interaktivní hračka.
- Všichni zaměstnanci dětské skupiny dbají nejen na vytváření podnětného prostředí pro komplexní rozvoj dětí, ale i na respekt, toleranci a přátelskou atmosféru, ve které se cítí dobře jak děti, tak jejich rodiče.

Laskavá a zároveň důsledná výchova

- **Dítě je jedinečnou a neopakovatelnou osobností**, která má právo být sama sebou a být kladně přijímána bez ohledu na eventuální postižení, oslabení nebo ohrožení
- **Uplatňujeme pozitivní motivaci** při upevňování žádoucího chování (konkrétně zdůrazňujeme co se povedlo, chyby bagatelizujeme, bereme si z nich poučení pro zlepšení). Pamatujeme na pravidlo 7:1 – 7 hezkých věcí : 1 horší nebo 3:1 tj. 3 hezká slova : ošklivé.
- **Dítě hodnotíme co nejkonkrétněji** („Tobě se to povedlo! Přesně a jednou barvičkou vybarvit panáčkovi čepici. To se mi moc líbí.“) a **pozitivně** (Volím slova, která popisují danou činnost pozitivně: vymýšlí si/má bujnou fantazii; strašně se vzteká/je temperamentní a dokáže projevat své emoci; je zlá/projevuje své pocity je svá; nedá se s ní domluvit/má svůj názor)
- **Nevstupujeme do tvůrčí činnosti dítěte.** Děti jsou pro nás dokonalé takové, jaké jsou. Proto nikdy nedokreslujeme, nedotváříme či nijak nezkrášlujeme jejich obrázky, výrobky, stavby či jiná díla – jsou jejich.
- **Necháváme děti projevat své emoce** bez odsouzení či posuzování. Vedeme děti, aby své emoce uměly pojmenovávat, věřit jim. Nezapomínáme, že vztek není zlobení a že existují emoce příjemné a nepříjemné a pro zdraví dítěte je zásadní, dovolit si emoci prožít a nepotlačovat ji.
- **Vztah pečující osoby a dítěte je založen na relativně rovnocenném partnerství**, vstřícné komunikaci a důvěře (nad dětmi se nepovyšujeme, ale všichni respektujeme stejná pravidla např. pravidlo „klid u jídla“ platí jak pro pečující tak pro děti)

- Případná korekce chování by měla být citlivě zvážena a použita v co možná nejmenší míře (formy korekce jsou: odloučení od skupiny)

Metody práce s dětmi

Volbu metod a výchovných postupů přizpůsobujeme nejen individuálním potřebám a možnostem dětí, ale i aktuální náladě ve skupině, počasí atd.

- **Volná hra** jako dominantní činnost dítěte předškolního věku. Je hlavním zdrojem a nejefektivnějším způsobem „učení se“ pro děti (hraní a přehrávání). Hra rozvíjí všechny podporované oblasti rozvoje.
- **Nápodoba a vzor.** Pečující osoby jsou vhodným mluvním vzorem pro děti, pomáhají dětem s osvojením a upevněním základních hygienických návyků, vedou děti k samostatnému oblékání, k ukládání věcí, k uklízení a přípravě lůžkovin. Nápodoba a vzor rozvíjí samostatnost, komunikaci a sociální citění.
- **Podpora dovedností s využitím přirozeného přírodního prostředí.** Koordinace pohybů, rozvoj hrubé motoriky při lezení po kmenech, rozvoj jemné motoriky při trhání rybízu, péče o zvířata, rostliny, námětové hry v lese, na louce s EVVO tematikou, volná tvorba venku např. z keramické hlíny, hry s bahnem, klacíky, kamením, stavby ze dřeva, kolektivní tvoření, přírodu ochutnává všemi smysly) Rozvoj ve všech oblastech.
- **Podpora rozvoje poznávacích procesů/logického myšlení/předškolních dovedností.** Řešení jednoduchých úkolů, podpora zrakového/sluchového vnímání a diferenciací, barvy/tvary, podporujeme postupné navyšování i intenzitu soustředění, získávat elementární poznatky o okolním světě, vedeme děti k tomu, že svým aktivním jednáním mohou řadu věcí ovlivnit např. při programu, podporovat kreativitu a fantazii při výtvarné činnosti. Rozvoj oblastí edukace, řešení problémů, samostatnosti a komunikační.
- **Kolektivní hry a zaujímání různých sociálních rolí** (dle věku mají děti různé role ve skupině, podporujeme dětská přátelství, vedeme děti k ohleduplnosti k druhým, pomáháme slabším, vedeme děti ke spolupráci při vytváření a rozvíjení hry, radost z činnosti a z úspěchu, vedeme děti ke vzájemnému respektu) Rozvoj v oblasti sociální a komunikační.
- **Heterogenní skupina.** Dětskou skupiny navštěvují děti ve věku 2-6 let, výjimečně přijímáme děti mladší 2 let. Tuto různorodost vnímáme jako příležitost pro obě skupiny. Mladší děti se velmi rychle učí nápodobou od starších, starší děti se učí pečovat o mladší, vžít se do jejich situace, nacházet nová řešení při společných hrách atd. Rozvoj ve všech oblastech. Starší a „zkušenější“ děti napomáhají snadnější adaptaci nových dětí.
- **Prostor pro komunikaci, zpěv, dramatizaci a rytmické cvičení.** Dostatek příležitostí a prostoru k řečovému projevu dětí. Zpěv a rytmizace jsou součástí pravidelného programu a rituálů. Dále je obvyklé hraní krátkých scének/situací/pohádek nabízející prostor pro sluchovou diferenciaci. Do programu zahrnujeme také prohlížení knížek a encyklopedií.
- **Metody prožitkového a situačního učení.** děti prožívají danou činnost, dotýkají se bahna, listů, kmenů, vykrajují perníčky, jsou zapojeny do všech situací v průběhu celého dne v rámci jejich možností a schopností, přiměřeně věku. Rozvoj všech oblastí.

Každé dítě má v dětské skupině vytvořeno osobní portfolio, které slouží k reflexi vývoji dítěte.

Obsahuje profil a deník dítěte, grafomotorické listy a vývojový arch.

O děti v počtu větším jak 6 jedinců, pečují vždy 2 pečující osoby. Provoz dětské skupiny zajišťuje hlavní pečující osoba, která současně zodpovídá i za personální zajištění provozu, vedení týmu pečujících osob a to s dopomocí personalisty. Hlavní pečující osoba je v dětské skupině přítomna každý den dopoledne a je k dispozici rodičům pro případné dotazy, prosby atd. Současně je stěžejní osobou při adaptaci dětí (má s nimi každodenní kontakt). Hlavní pečující osoba spolupracuje s ostatními pečujícími osobami při týdenní/denní přípravě programu, zajištění stravování dětí atd.

OBSAHOVÁ ČÁST

S obsahovou částí pracují denně pečující osoby a tvoří z ní aktivity pro děti. Témata se mohou navzájem prolínat, ale i v průběhu roku v různých obměnách opakovat. Obsah je členěn do 4 integrovaných bloků s libovolným počtem témat představující nabídku, kterou pečující osoby užívají, rozšiřují a rozpracovávají do týdenních obsahů. Pečující osoby plně respektují individuální potřeby jednotlivých dětí, jejich věkové zvláštnosti, sociální zkušenosti i celkovou úroveň rozvoje.

TÉMA	PODTÉMA		
PODZIM	ZÁŘÍ Já a moji kamarádi Líbí se nám spolu Pavoučci a pavučinky Jablíčka	ŘÍJEN Podzimní úroda Malíř podzimek Kdo se schoval pod listí O čem vyprávěl vítr	LISTOPAD Uspávání stromů, dýní i dušiček Jak si stelou zvířátka Svatý Martin Z pohádky do pohádky
ZIMA	PROSINEC Čerta my se nebojíme Už tu voní Vánoce Těšíme se na Ježíška	LEDEN Na tři krále zima stále Jémine, mě rýma nemine! Po tajemných stopách ve sněhu	ÚNOR Po tajemných stopách ve sněhu Lidé a jejich práce Masopust
JARO	BŘEZEN Tvary a barvy kolem nás Jaro už je tu!	DUBEN Velikonoce a jejich tradice Zvířátka a mláďátka ZEMĚ, ze mě, ze země	KVĚTEN Maminko zlatá, maminko moje Kulturní okénko Venku štěká pes a mě láká les
LÉTO	ČERVEN Děti slaví svátek Kam nás dopraví doprava Počítáme hodiny, kdy nám začnou prázdniny	ČERVENEC Hurá léto, hurá prázdniny Obilí a květiny Co se děje v trávě Voda voděnka	SRPEN Slunce a vesmír Indiáni Trampuje, kempujem Loučení s prázdninami

Každé podtéma obsahuje širokou paletu témat a aktivit, které je možné s dětmi podnikat. Aktivity jsou rozdělené na: pohybová hra/činnost, výtvarná/rukodělná činnost, edukačně/didaktická činnost, environmentální aktivity a hudebně/logopedická činnost. Aktivity dělíme na:

- Aktivita spontánní:** volná činnost v jakémkoliv prostředí plně řízená dítětem, které se pečující osoba nijak neúčastní, pouze dohlíží na bezpečí dětí. Při volné hře děti uplatňují učení nápodobou, rozvíjí komunikační schopnosti, spolupráci, získávají zručnost, učí se zabavit sami bez stimulace dospělých, hledají, přemýšlejí, improvizují.
- Aktivita řízená:** cíleně vedená činnost za účelem rozvoje dítěte v dané oblasti (jedná se o veškeré činnosti, které jsou obsaženy v obsahové části PVP).
- Rituály:** aktivita, která se koná s řádnou pravidelností a pomáhá dítěti k pocitu bezpečí (rituál ranního kruhu, přání dobré chuti u jídla, dodržování času svačin a obědu, čtení pohádky před spaním atd.).